

בעזה"ש"י"ת

גלי מסכתא תלמוד ירושלמי

מסכת ברכות

עיקר כללי מסקנת הסוגיות [ומקורות]

מיועד לאלו שלמדו הסוגיא

לתועלת חזרה מקוצרת ושינון

פ"ב היה קורא

הלכה א' (יב. - יג.:

ק"ש בעי כוונה (בבלי - לצאת ידי חובתו; לקרות התיבות; לבי' - פי' המילות)
לר' בא אין הברכות מעכבות ק"ש (תשו' הרשב"א - וחוזר ומברכן בפנ"ע)
ר' יוסה - צריך לכוון בכולן (לחרדים - ברכות, לרידב"ז - פרשיות, לבי' - פי' המילות)
ר"י - כיוון בפ' ראשונה ולא בשניה יצא [נכלל בראשון] וקורין פ' שניה לציבור/למעשה מצות
בר קפרא - כוונה רק בג' פסוקים ראשונים
קבלת עומ"ש - לא מהלך, יאריך באחד כדי שתמליכהו בשמים וארץ וד' רוחות
הפסיק כדי כולה (כפי שהוא קורא) חוזר לראש:
בק"ש (ובברכות ק"ש) (ולר' אלעזר יצא [עשויה פרקים שאינן סמוכות בתורה]), בהלל ומגילה, לאבא
בר הונא ורב חסדא בתקיעות (ורב הונא ור' יוחנן חולקים)
וספק אם כדי ק"ש עם ברכותיה, וספק אם שהיות מצטרפות
ספק אם בתקיעה אחת יכול להוציא פשוטה לפנייה לאחד וגם פשוטה לאחריה לשני
תוך כדי דיבור - ר' יהושע בן לוי - שלום עליך, ר' יוחנן - שלום עליך רבי
{ שמועה בשם אומרה שפתותיו רוחשות בקבר; חביב משפט וצדקה של דוד מקרבנות }
מפסיקין בפרקים - לר"מ שואל ומשיב מפני הכבוד, לר"י משיב לכל אדם
באמצע - לר"מ שואל ומשיב מפני היראה, לר"י משיב מפני הכבוד
באמצע פסוק - לגי' הרשב"א לר' ירמיה ברמז, לר' יונה בדיבור [ודברת במ]

הלכה ב' (יג.:

לת"ק בין ויאמר לאמת הוי בין הפרקים,
ור"י חולק [וה' אלקים אמת] (לרא"ש לא יפסיק אפי' מפני היראה)

הלכה ג' (יג. - טו.:

קבלת עול מלכות שמים לפני עול מצות, והיה אם שמוע לפני ויאמר שאינו בלילה
לר' יוחנן תפילין קודם ק"ש [עול מלכות שמים שלימה]
לרב ק"ש קודם [עול מלכות שמים לפני עול מצות]
תפילין צריכין גוף נקי
{ ר' יוחנן בן זכאי ור"א לבשו תפילין כל היום; ר' יוחנן לא לבש של ראש בקיץ, לבשן במרחץ
עם לבוש התחתון; ארונו של יוסף מהלך עם ארונו של חי העולמים - שימר זה מה שכתב
בזה }
מברך על מצות תפילין לשל יד, על מצות הנחת תפילין לשל ראש,
לשמור חוקיו כשחולצן למ"ד לילה לאו זמן תפילין
תפילין בלילה - לר' אלעזר עובר בעשה [מימים], לל"ב אם היו עליו א"צ לחולצן
אין תפילין בשבת ויו"ט [ימימה; כולן אות]
נשים פטורין [היקש לתלמוד תורה], ר' אבהו - ומיחו במיכל בת שאול
בבית אמצעי של מרחץ שמקצתן ערומין - יש שלום ואין מקרא ותפלה (אפי' אין מרחצין),
א"צ לחלוץ תפילין אבל לא יניחם עד שיצא מבית המרחץ (לפ"מ מניח בבית החיצון - בדיעבד,
לחרדים - אם יושב שם ודרכו להיות בתפילין)
יש דין צואה: לבית הכסא בלי צואה, חזיר, פסולת על שפת הים
אבא בר ירמיה - אכילת עראי ושינת עראי בתפילין מותר (לרמב"ם יש מ"ד דאוסר)

חלצן לאכילת קבע, חוזר ומברך עליהן (לרמב"ם יש מ"ד גם לעראי,
לבי' יש מ"ד אפי' קבע אינו הפסק)

ר' אבא ור' זעירא - לא יכנס לבית המים (להשתין) עם תפילין בידו אא"כ יכול ללובשן אח"כ [תקנו
משום מעשה דזונה] וטוב להניחם בכיס של טפח [בי' - כאהל לחצון] על לבו,
ור' יוחנן נכנס ותפילין עליו

לא יעשה צרכיו בבית הקברות [לועג לרש], לר' חייא לא יפסע על קברים [מתים יודעים]
{ צדיקים אפי' במיתתן קרויין חיים, רשעים אפי' בחייהן קרויין מתים }
נגיעת אותיות ס"ת אחרי שנכתבו בהכשר - כשר,
נגיעת אמצעו של "ך" באות הקודם (ארצך) בשעת כתיבה - מח'
לא יתפלל במקום גבוה [ממעמקים], כשצריך לנקביו [הכון; שמור רגלך]
{ תהא נקי בשעת מיתה }

הלכה ד' (טו: - יז:)

לא השמיע ק"ש לאזנו לת"ק (להל') יצא
לר' יוסי לא יצא [שמע] - וכן במגילה וברכות [והאזנת למצותיו]
לא דקדק לר' יוסי (להל') יצא, לר"י לא יצא
ידקדק ליתן ריוח בין אותיות הדבקים, יבטא עי"ן של אשר נשבע, זי"ן של תזכרו, סמ"ך של חסדו
הקורא למפרע לא יצא ק"ש [והיו - כהוייתן], מגילה [ככתבם], הלל [כסדר כמו ממזרח עד מבואו -
וכתובה לפי סדר הדורות מיצי"מ עד לעת"ל], שמו"ע [על הסדר התקינה]
{ סדר שמו"ע (תוס' ר"ד - בני ירושלים כללו את צמח בבונה ירושלים); שם משיח: דוד,
צמ"ח = מנח"ם; נולד משיח בבית לחם ביום שנחרב ביהמ"ק ורוח חטפתו; שלום מחזיק
ברכה }

ספק באיזה וכתבתם הוא עומד - חוזר לראשונה אא"כ מצא עצמו בלמען ירבו
וה"ה מצא עצמו בשומע תפלה א"צ לחזור מספק
לא כוון בתפלה - חוזר ומתפלל אם בטוח שיכוין
{ ר' חייא רובא, שמואל, ר' בון בר חייא לא כוונו; ר' מתניה החזיק טובה לראשו שכורע
במודים }

הלכה ה' (יח. - יח:)

פועלים בראש האילן ובראש הנדבך קורין ק"ש, ולא תפלה חוץ מבראש הזית ותאנה [טירחה מרובה
לירד] אבל בעה"ב יורד ומתפלל
משא יותר מד' קבין על כתיפו קורא ק"ש, ולא תפלה
מתפלל בד' קבין $\frac{2}{3}$ לאחוריו $\frac{1}{3}$ לפניו (לפי' א' בחרדים - רק בפועל שהורגל לכך)
פועלים כוללין ירושלים בעל הארץ ועל המזון [ביטול מלאכה כשמברך]
אא"כ הסעודה זהו שכן או בעה"ב אוכל עמהן
לא יתפלל עם מטבע בידו אא"כ הפשילן לאחוריו או צורין
קורא ק"ש ומתפלל עם מי חטאת על כתיפו [רבנן הקילו שלא לפסלו משום היסח הדעת;
לחרדים - אחרי שהטיל אפר דאין היסח הדעת פוסל]

הלכה ו' (יח: - יט.)

חתן פטור מק"ש ד' לילות אם לא בעל [טיירדא דמצוה]
מותר לבעול בתולה בשבת [אינו מתכוין לחבורה] אע"פ שעשותה כלי
ות"ק דאחרים רוב אסי ושמואל אוסרין - וספק בבעילה שניה משפסקה לראות דם
ור' אלעזר ושמואל מתירין [אפשר בלי דם]

שמואל להל' לא תולין בדם בתולים אחרי בעילת מצוה, ר' ינאי - אפי' לא הגיע זמנה לראות
לר"א א"א שלא יצא דם נדה עם דם בתולים

הלכה ז' (יט. - יט:)

לר' נתן אבל אסור ברחיצה של תענוג כל ז' (וספק בצונן), ורבנן שבדרום מתירין [כאכילה
ושתייה] - חרדים לרמב"ן - התירו רק רחיצה אחת קודם הבראה

נעילת הסנדל מותר כשמהלך בדרך עד שיבא לעיר
שאילת שלום בשבת לאבל תלוי במנהג המקום

הלכה ח' (יט: - כ:)

ר"ג קיבל תנחומין על עבד כשר, על שאר עבדים רק "המקום ימלא חסרונך"

אין תנחומין על בן חורין רחוק (רידב"ז ובי' - אא"כ חביב ליה)
לחרדים לר"א לא על רשע (ורבנן פליגי)

{ ללקוט שושנים - סילוק צדיקים כשישראל מכעיסין הקב"ה; ר' בון ב"ר חייא יגע בתורה כ"ח
שנה יותר מתלמיד ותיק ק' שנה; אין תמורה לת"ח שמת; ר' לוי בן סוסי חביב לפני הקב"ה
ככל האדם; מיתת המתלוצצים על רב כהנא ור' זעירא ור' יסא כשהגיעו לא"י; ליצנות תחלתה
יסורים וסופן כליה }

הלכה ט' (כא.)

אין מיחזי כיוהרא בדבר של צער אא"כ מבזה אחרים שלא מחמירים כמותו

תני חזקיה - הפטור מדבר ועושהו נקרא הדיוט

לר"ג וסתם משנה חתן יכול לקרות ק"ש (לפ"מ שאני קבלת מלכות שמים)
לרשב"ג ורבנן מיחזי כיוהרא